

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO TELŠIŲ APSKRITYJE TARNYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Respublikos g. 32, LT-87333 Telšiai, tel./faks. (8 444) 56 128, el. p. VATtelsiai@lr.v.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, 188742785

Plungės rajono savivaldybės tarybai

2017-03-10 Nr. S-25

Plungės rajono savivaldybės merui

REIKALAVIMAS DĖL VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) ORGANIZAVIMO

2017 m. kovo 10 d. Nr. V1-6

Telšiai

Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 3.261 straipsnyje nustatyta, kad likęs be tėvų globos vaikas apgyvendinamas valstybinėje arba nevyriausybinėje vaikų globos institucijoje tik išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės jo globoti šeimoje arba šeimynoje. Vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje įstatymų nustatyta tvarka gali būti nustatyta tik išimtiniais atvejais ir gali trukti ne ilgiau kaip tris mėnesius, išskyrus atvejus, kai Vyriausybės įgaliota institucija pritaria, kad vaiko globa vaikų globos institucijoje tęstųsi ilgiau dėl šių objektyvių priežasčių: 1) vaikui reikalingos specializuotos sveikatos priežiūros ir (ar) slaugos paslaugos, kurių teikimas negali būti užtikrinamas vaikui nustatant globą šeimoje ar šeimynoje arba 2) vaiko išskyrimas su broliais, seserimis pažeistų geriausių jo interesus, arba 3) kai globa nustatoma dėl skubaus vaiko paėmimo iš šeimos ir nėra galimybių vaikui nustatyti globą šeimoje arba šeimynoje.

Vaiko globą (rūpybą) savo teritorijoje organizuoja rajono (miesto) savivaldybės vaiko teisių apsaugos institucija. Vaiko globa organizuojama, atsižvelgiant į tikslus, uždavinius, principus. Vaiko globos (rūpybos) tikslas – užtikrinti vaiko auklėjimą ir priežiūrą aplinkoje, kurioje jis galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti. Vaiko globos (rūpybos) uždaviniai: 1) paskirti vaikui globėją (rūpintoją), kuris rūpintųsi, auklėtų, jam atstovautų ir gintų jo teises ir teisėtus interesus; 2) sudaryti vaikui gyvenimo sąlygas, kurios atitiktų jo amžių, sveikatą ir išsivystymą; 3) rengti vaiką savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje. Vaiko globos (rūpybos) nustatymo principai: 1) geriausių vaiko interesų pirmumas; 2) pirmumo teisę tapti globėjais (rūpintojais) turi vaiko artimieji giminaičiai, jeigu tai atitinka vaiko interesus; 4) brolių ir seserų neišskyrimas, išskyrus atvejus, kai tai pažeidžia vaiko interesus.

Civiliniame kodekse yra įtvirtintos šios vaiko globos (rūpybos) rūšys: 1) laikinoji globa (rūpyba); 2) nuolatinė globa (rūpyba).

Vaiko globos (rūpybos) formos yra šios: 1) globa (rūpyba) šeimoje; 2) globa (rūpyba) šeimynoje; 3) globa (rūpyba) vaikų globos institucijoje.

Kaip matyti iš Civilinio kodekso aštuoniolikto skyriaus – „Nepilnamečių globa ir rūpyba“ straipsnių formuluočių, vaiko globa turi būti organizuojama taip, kad likusiam be tėvų globos vaikui, būtų užtikrintas auklėjimas ir priežiūra ne institucijoje, o šeimoje, šeimynoje. Paskirtas globėjas turi užtikrinti tokią aplinką, kurioje vaikas galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti. Ypač tai aktualu vaikams iki trejų metų, kurie, jei ir pateko į vaikų globos instituciją dėl ypač svarbių priežasčių, joje negali būti ilgiau kaip tris mėnesius.

Vykdam Savivaldybės administracinę priežiūrą nustatyta kad:

- Savivaldybė nepakankamai užtikrina vaikų globą šeimose ir šeimynose. Savivaldybėje nėra priimtose tvarkos (aprašo), kuri skatintų ir užtikrintų likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinamą šeimose arba šeimynose, o ne valstybinėje arba nevyriausybinėje vaikų globos institucijoje.

- Savivaldybė nėra priėmusi tvarkos (aprašo), kuri užtikrintų vaikų iki trijų metų globą šeimose, šeimynose, o ne institucijose, į kurias gali patekti tik išimtiniais atvejais ir tai tik trims mėnesiams.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 60 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad vaiko teisių apsaugą savivaldybėse garantuoja atitinkamos savivaldybių tarybos, vietos savivaldos vykdomosios institucijos, vaiko teisių apsaugos institucijos (tarnybos), policijos nepilnamečių (jaunimo) reikalų inspektoriai, taip pat mokyklos ir kitos institucijos, kurios rengia ir įgyvendina vaiko teisių apsaugos, vaikų teisės pažeidimų prevencijos priemones. Šio įstatymo 6 straipsnio 6 punkte numatyta, kad pagrindines vaiko teisių apsaugos garantijas užtikrina valstybė ir vietos savivaldos institucijos, skirdamos lėšas vaiko teisių apsaugos priemonėms rengti ir įgyvendinti. Priimant sprendimus dėl vaiko globos ir nustatant tvarkas gali tekti spręsti ir finansų klausimus.

Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 17 punkte numatyta, kad savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija yra sprendimų dėl papildomų ir planą viršijančių savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų piniginių lėšų paskirstymo, tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo priėmimas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu,

r e i k a l a u j u:

1. Neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.261 straipsnio 1, 2 dalyse nustatytus reikalavimus ir patvirtinti tvarką (aprašą), kuri užtikrina vaiko iki trijų metų globą šeimose ir šeimynose, o ne valstybinėse ir nevyriausybinėse globos institucijose (tik išimtiniais atvejais), bei tvarką (aprašą), kuri padėtų užtikrinti, kad likęs be tėvų globos vaikas augtų ir būtų prižiūrimas ne institucijoje, o šeimose, šeimynose.

2. Reikalavimą apsvarstyti artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą raštu pranešti Vyriausybės atstovui per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalį, meras artimiausiame Savivaldybės tarybos posėdyje su šiuo reikalavimu turi supažindinti tarybos narius.

Informuoju ir apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, gali nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Reikalavimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Šiaulių apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo įteikimo dienos.

Vyriausybės atstovė Telšių apskrityje

Loreta Bagdonavičienė